

PROGRAMA DE
DESENVOLUPAMENT
RURAL DE
CATALUNYA#

2014

2020

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural**

**RESULTATS DE
LA PRIMERA
FASE DE
PARTICIPACIÓ
PÚBLICA#**

La participació pública del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020 (PDR 14-20), s'articula en dues fases principals. Una primera de diagnosi de la situació de partida i la identificació de necessitats i una segona que determinarà l'establiment de la estratègia a seguir.

Mitjançant aquesta primera fase, s'ha posat a disposició i s'ha dut a terme el procés de participació pública de la diagnosi de la situació de partida i la identificació de necessitats i la seva valoració, en la que s'hi ha inscrit un total de 204 persones/entitats.

Aquesta participació pública s'ha realitzat de forma independent per cadascuna de les 6 prioritats, es a dir els participants han decidit sobre quina o quines prioritats analitzar i valorar.

El següent quadre mostra les 6 prioritats de desenvolupament i el nombre de valoracions que han tingut cadascuna d'elles:

PRIORITATS	VALORACIONS
1. Fomentar la transferència de coneixements i les innovacions en el sector agrícola, en el sector silvícola i en les zones rurals	31
2. Millora de la viabilitat de les explotacions i la competitivitat de tots els tipus d'agricultura en totes les regions i promocionar innovacions tecnològiques en les explotacions i la gestió sostenible dels boscos	27
3. Fomentar l'organització de la cadena alimentària, inclosa la transformació i comercialització d'aliments, benestar animal i la gestió del risc en el sector agrícola	26
4. Restaurar, preservar i millorar els ecosistemes relacionats amb l'agricultura i la silvicultura., en particular en les zones Natura 2000, zones amb limitacions naturals o altres limitacions específiques i sistemes agraris de gran valor natural, així com l'estat dels paisatges europeus	41
5. Promoure l'eficiència dels recursos i encaminar-se a una economia hipocarbònica capaç d'adaptar-se als canvis climàtics en el sector agrícola, el dels aliments i el silvícola	28
6. Fomentar la inclusió social, la reducció de la pobresa i el desenvolupament econòmic en les zones rurals	64

Al tractar-se d'una valoració específica de les necessitats de cada prioritat, i no entre prioritats, els resultats, tant de participació com de valoració de necessitats, es dona per cada una de les 6 prioritats i no de forma global pel conjunt.

PRIORITAT 1. Fomentar la transferència de coneixements i les innovacions en el sector agrícola, en el sector silvícola i en les zones rurals

Aquesta prioritat ha tingut un total de 31 valoracions, de les quals un 87% han estat realitzades per representants d'una organització/administració i un 13% per particulars.

Agrupant les dades de participació, tal i com es pot comprovar en el següent quadre, el grup que ha participat més ha estat el sector agroalimentari amb un 23% de les valoracions, seguit del sector forestal i de la pròpia administració (ja sigui local, comarcal o de la pròpia Generalitat de Catalunya) amb un 19% cadascun.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	23%
Sector Forestal	19%
Organitzacions ambientals	6%
Organitzacions de desenvolupament rural	16%
Empreses de consultoria	3%
Administració	19%
<i>Particulars</i>	13%

La mitjana de valoracions per aquesta prioritat ha estat de 8'4, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 8'8 i la menys amb un 7'7.

Les necessitats més valorades han estat les que depenen del focus àrea c d'aprenentatge permanent i formació professional, que de mitjana han tingut una valoració de 8'5. Aniria seguit del focus àrea b de cooperació entre el sector primari i la investigació, amb una puntuació mitjana de 8'4. I finalment el focus àrea a de foment de la innovació, cooperació i base del coneixement que ha tingut de mitjana una valoració de 8'2.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Impulsar una formació i professionalització adequades a les necessitats del sector, fomentant la cultura de la innovació i l'esperit emprenedor	8,8
Reforçar la formació contínua en el sector agrari, alimentari i forestal, mitjançant formats presencials, semipresencials i a distància que fomenti la innovació	8,7
Facilitar i incentivar el coneixement i la col·laboració entre els agents del sistema d'R + D + I agroalimentari i forestal, i dels seus projectes de recerca i la transferència de tecnologies i tècniques agroalimentàries	8,6
Incentivar la participació de l'empresa agrària, alimentària i forestal en les activitats de transferència de coneixement	8,6
Fomentar la creació de serveis d'assessorament i la utilització dels mateixos per part dels agricultors, silvicultors i PIMES	8,6

Necessitat	Puntuació mitjana
Potenciar la utilització de les TIC, com a instrument de transferència de coneixement, o com a lloc de trobada entre els professionals del sector agrari, alimentari i forestal, i els proveïdors científics i tecnològics	8,6
Augmentar el valor dels resultats de la recerca, la transferència tecnològica i la divulgació de coneixement en el sector agroalimentari i forestal de Catalunya	8,5
Reforçar l'activitat innovadora de les PIMES agroalimentàries i forestals i la seva implicació al sistema d'R + D + I	8,5
Facilitar la difusió de la innovació a partir de l'assessorament i la formació contínua	8,4
Potenciar i reforçar el servei d'assessorament, mitjançant la xarxa d'entitats d'assessorament agrari, i la tutoria per a persones que s'inicien en l'activitat agrària, alimentària i forestal, especialment en joves	8,4
Millorar la interconnexió públic -privat en R + D + I	8,3
Preveure una formació contínua dels assessors	8,3
Impulsar la implicació de les organitzacions interprofessionals, afavorint una major convergència d'interès dels agents de la cadena a l'activitat R + D + I	8
Incrementar el reconeixement i la rellevància internacional del sistema d'R + D + I agroalimentari i forestal de Catalunya	7,7

Finalment per aquesta prioritat, 17 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i un total de 9 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.

PRIORITAT 2. Millora de la viabilitat de les explotacions i la competitivitat de tots els tipus d'agricultura en totes les regions i promocionar innovacions tecnològiques en les explotacions i la gestió sostenible dels boscos

La prioritat 2 ha tingut 27 valoracions, de les quals un 81% han estat realitzades per representants d'una organització/administració i un 19% per particulars.

La participació més elevada per grups, ha estat la del sector agroalimentari amb un 26% de les valoracions, seguit del sector forestal i de les persones que ho han fet a títol personal amb un 19% cadascun, i l'administració (ja sigui local, comarcal o de la pròpia Generalitat de Catalunya) amb un 15%.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	26%
Sector Forestal	19%
Organitzacions ambientals	4%
Organitzacions de desenvolupament rural	11%
Empreses de consultoria	7%
Administració	15%
<i>Particulars</i>	19%

La mitjana de valoracions per aquesta prioritat ha estat de 8, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 9'1 i la menys amb un 5'1.

Les necessitats més valorades han estat les que depenen del focus àrea b de facilitar l'entrada d'agricultors adequadament qualificats i en particular el relleu generacional, que de mitjana han tingut una valoració de 8'9. I després aniria el focus àrea a de millora del rendiment econòmic de totes les explotacions i facilitar la reestructura i modernització de les explotacions, amb una puntuació mitjana de 7'8.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Proporcionar i fomentar una oferta formativa als joves agricultors adaptada al seu pla d'explotació	9,1
Posar a disposició dels joves agricultors instruments financers amb l'objectiu de facilitar l'accés al crèdit per cobrir les despeses d'instal·lació	8,9
Promoure la professionalització de les explotacions mitjançant formació i assessorament en matèria de gestió econòmica i la posada en marxa de programes específics d'iniciatives empededores	8,9
Reforçar les inversions que realitzin les explotacions agràries que vagin dirigides a assegurar la seva viabilitat i a millorar la competitivitat de les mateixes	8,9
Afavorir l'accés a la titularitat de l'explotació amb ajuts econòmics que compensin les despeses pròpies de la instal·lació	8,8

Necessitat	Puntuació mitjana
Facilitar l'accés a la informació, amb actuacions com l'organització i promoció de jornades sectorials demostratives o divulgant experiències d'altres emprenedors	8,7
Establir vincles entre el sector agrari i els centres d'R + D + I per incrementar la productivitat i el seu valor afegit	8,4
Encoratjar les explotacions agràries que augmentin el valor afegit dels seus productes directament mitjançant la transformació i els circuits curts de comercialització	8,4
Proporcionar programes de formació contínua per a tots els actius agraris	8,2
Assegurar i reforçar la innovació tecnològica de les explotacions agràries	8,1
Potenciar la diversificació econòmica de les explotacions cap a activitats que queden fora de l'àmbit agrari	7,6
Invertir en matèria d'infraestructures viàries agràries i forestals que ajudin a la competitivitat d'aquests sectors, i promoure els processos de concentració parcel·lària de les explotacions agràries, atenent alhora els condicionants ambientals i relació	7,0
Adoptar mesures destinades a incrementar la mida econòmica de les explotacions	6,5
Assegurar el desenvolupament de les infraestructures en matèria de nous regadius com a element fonamental per mantenir l'agricultura en zones de secà	5,1

Finalment per aquesta prioritat, 13 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i un total de 10 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.

PRIORITAT 3. Fomentar l'organització de la cadena alimentària, inclosa la transformació i comercialització d'aliments, benestar animal i la gestió del risc en el sector agrícola

Aquesta prioritat ha tingut 26 valoracions, de les quals un 81% han estat realitzades per representants d'alguna organització/administració i un 19% per particulars.

Agrupant les dades de participació, tal i com es pot comprovar en el següent quadre, el sector que ha participat més ha estat l'agroalimentari amb un 23% de les valoracions, seguit conjuntament pel sector forestal, l'administració (ja sigui local, comarcal o de la pròpia Generalitat de Catalunya) i les persones que l'han valorat a títol personal, amb un 19% cadascun.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	23%
Sector Forestal	19%
Organitzacions ambientals	4%
Organitzacions de desenvolupament rural	12%
Empreses de consultoria	4%
Administració	19%
<i>Particulars</i>	19%

La valoració mitjana de les necessitats detectades en aquesta prioritat ha estat de 8'7, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 9'1 i la menys amb un 7'9.

Les necessitats més valorades han estat les que depenen del focus àrea b de gestió dels riscos amb una puntuació mitjana de 9'2, seguit amb molt poca distància pel focus àrea a de millora de la competitivitat dels productors primaris integrant-los a la cadena agroalimentària, amb un 8'6 de valoració mitjana.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Fomentar la integració de cooperatives	8,4
Fomentar les agrupacions i organitzacions de productors	8,4
Fomentar la creació d'interprofessionals	8,2
Millorar els instruments que permetin majors marges del sector agrari en la cadena de valor d'aliments i la seva capacitat de negociació	8,1
Donar suport als agricultors per a la comercialització de les seves produccions en circuits curts / venda de proximitat	7,6
Fomentar la producció i difusió de productes de qualitat	7,0
Fomentar la competitivitat de les indústries transformadores de productes agrícoles i donar suport a les empreses per a la seva internacionalització	6,5

Necessitat	Puntuació mitjana
Posar a disposició de les empreses instruments financers amb l'objectiu de facilitar l'accés al crèdit	5,1
Donar suport a la cooperació entre productors, empreses i sistema d'R + D + I, especialment a productors agroalimentaris ecològics	8,4
Reforçar l'activitat innovadora de les PIMEs agroalimentàries i forestals i la seva implicació al sistema d'R + D + I	8,4
Afavorir la R + D + I en les diferents baules de la cadena de valor d'aliments, que permeti la comercialització de nous productes o serveis relacionats incrementant la diferenciació i el valor afegit dels productes alimentaris	8,2
Promoure la inversió en actuacions preventives contra els riscos naturals més freqüents	8,1

Finalment i en relació a la valoració global de les diagnosis, 14 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i un total de 8 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.

PRIORITAT 4. Restaurar, preservar i millorar els ecosistemes relacionats amb l'agricultura i la silvicultura., en particular en les zones Natura 2000, zones amb limitacions naturals o altres limitacions específiques i sistemes agraris de gran valor natural, així com l'estat dels paisatges europeus

Aquesta ha estat la segona prioritat amb més valoracions amb un total de 41, de les quals un 73% han estat realitzades per representants d'una organització/administració i un 27% per particulars.

Si es disposen les dades agrupades, la participació més elevada ha estat la realitzada per les persones que ho han fet a títol personal, amb un 27%, seguit pel sector agroalimentari amb un 22% de les valoracions, les organitzacions mediambientals amb un 17% i el sector forestal amb un 15%.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	22%
Sector Forestal	15%
Organitzacions ambientals	17%
Organitzacions de desenvolupament rural	10%
Empreses de consultoria	2%
Administració	7%
<i>Particulars</i>	27%

La mitjana de valoracions per aquesta prioritat ha estat de 8'7, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 9'4 i la menys amb un 8'3.

Les necessitats que han estat més valorades són les que depenen del focus àrea b de millora de la gestió de l'aigua, que han tingut una puntuació mitjana de 9. Va seguit pel focus àrea a de restauració, preservació i millora de la biodiversitat, amb una puntuació mitjana de 8,6. Finalment a molt poca distància trobem el focus àrea c de prevenció de l'erosió, amb una valoració mitjana de necessitats de 8'5.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Promoure la implementació de pràctiques agrícoles que millorin la qualitat de les aigües superficials i subterrànies	9,4
Donar suport a les actuacions de millora i conservació del paisatge i hàbitats, especialment les realitzades en àmbit agrari	8,9
Fomentar actuacions silvícoles de gestió dirigides a la prevenció d'incendis, conservació d'hàbitats i espècies	8,8
Fomentar actuacions de formació i transferència per a la gestió de les dejeccions ramaderes que maximitzin la seva eficiència com a fertilitzants i redueixin costos d'aplicació substituïnt als minerals	8,8
Conservació i millora de races autòctones en risc de desaparició	8,8
Promoure la implementació de pràctiques agrícoles que comportin una disminució efectiva en la utilització de productes fitosanitaris	8,8

Necessitat	Puntuació mitjana
Promoure la conservació dels recursos genètics de varietats agrícoles, forestals, així com d'espècies protegides de flora i fauna, amb mesures in situ i ex situ	8,7
Promoure mesures de gestió agro silvo ramaderes en zones forestals o zones agrícoles limítrofes, així com les que potencien la conservació de la biodiversitat, especialment de la flora i la fauna protegida	8,7
Promoure les actuacions dirigides a evitar els fenòmens d'erosió en medis agrícoles i forestals fràgils	8,7
Recuperar i fomentar la utilització de varietats locals agrícoles, especialment aquelles amb risc d'erosió genètica	8,7
Impulsar una gestió activa dels espais agraris i forestals inclosos en Xarxa Natura 2000	8,6
Fomentar la ramaderia extensiva i pràctiques agrícoles i ramaderes que restaurin i millorin la biodiversitat, especialment en manteniment d'àrees estratègiques	8,5
Donar suport a les actuacions de gestió, conservació i recuperació d'espècies protegides, especialment les realitzades en l'àmbit agrari i forestal	8,5
Mantenir i millorar els prats i pastures per a la protecció del paisatge i biodiversitat especialment en zones de muntanya	8,5
Incrementar la superfície agrícola conreada sota el sistema de producció ecològic, així com assegurar la producció ramadera ecològica per monogàstrics i la producció de farratges i cereals per a l'alimentació animal	8,4
Fomentar pràctiques agràries que s'emmarquen dins de l'agricultura de conservació	8,4
Utilitzar mecanismes de compensació per al manteniment de superfícies agrícoles o dedicades a la ramaderia extensiva en zones amb limitacions naturals o altres específiques	8,3

Finalment per aquesta prioritat, 28 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i un total de 17 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.

PRIORITAT 5. Promoure l'eficiència dels recursos i encaminar-se a una economia hipocarbònica capaç d'adaptar-se als canvis climàtics en el sector agrícola, el dels aliments i el silvícola

La prioritat 5 ha tingut 28 valoracions, de les quals un 79% han estat realitzades per representants d'alguna organització/administració i un 21% per particulars.

D'acord amb la distribució de les dades de forma agrupada, la participació més elevada ha estat la sector agroalimentari i forestal i els particulars amb un 21% de les valoracions cadascun, seguit per l'administració amb un 14% i les organitzacions de desenvolupament rural amb un 11%.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	21%
Sector Forestal	21%
Organitzacions ambientals	7%
Organitzacions de desenvolupament rural	11%
Empreses de consultoria	4%
Administració	14%
<i>Particulars</i>	21%

La valoració mitjana de les necessitats detectades en aquesta prioritat ha estat de 8'7, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 9'2 i la menys amb un 7'7.

Les diferències de valoració de necessitats entre focus àrea són molt minses. Les necessitats més valorades són les que es desprenen del focus àrea c de facilitar el subministrament i l'ús d'energies renovables i del focus àrea b de ús més eficient de l'energia en l'agricultura i l'alimentació, amb una puntuació mitjana de 8'9 per cadascun. Les necessitats del focus àrea a d'un ús més eficient de l'aigua en l'agricultura, han tingut la valoració més baixa, que de mitjana ha estat del 8'1.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Promoure l'ús de la biomassa forestal i agrícola, del biogàs procedent de residus agrícoles i ramaders i l'aprofitament dels subproductes com a fonts d'energia	9,2
Incentivar el tractament de la biomassa en origen	9,0
Promoure la optimització energètica dels edificis i les instal·lacions en el sector agrari i en el de la transformació d'aliments	9,0
Aprofitar el potencial energètic dels subproductes i residus de l'activitat agrícola forestal i ramadera i de la transformació d'aliments	8,9
Reduir el consum energètic en el sector agrari i en el de la transformació d'aliments	8,9
Fomentar la difusió, el coneixement i l'ús de la biomassa com a energia	8,8

Necessitat	Puntuació mitjana
Adaptar la gestió dels cultius agrícoles, forestals i ramaders per maximitzar la seva capacitat de captar carboni, i col·laborar en la mitigació del canvi climàtic	8,8
Reduir les emissions generades en la producció agrícola, forestal i ramadera mitjançant l'optimització de la gestió de les activitats emissores de carboni	8,8
Facilitar i incentivar el coneixement i la col·laboració entre els agents del sistema R + D + I en matèria de biomassa, forestal i agrícola, dels seus projectes de recerca i la transferència de tecnologies i tècniques	8,7
Promoure la formació dels agricultors en el maneig racional del reg, els fertilitzants i la gestió de les dejeccions ramaderes	8,6
Assegurar la reducció efectiva dels consums hídrics en els cultius agrícoles de regadiu	8,5
Fomentar l'ús de noves tecnologies en el maneig del cultiu, fertilitzants i dejeccions	8,4
Fomentar les inversions de millora d'infraestructures dels regadius existents	7,7

Finalment i en relació a la valoració global de les diagnosis, 16 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i 9 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.

PRIORITAT 6. Fomentar la inclusió social, la reducció de la pobresa i el desenvolupament econòmic en les zones rurals

Aquesta ha estat la prioritat amb més valoracions amb un total de 64, de les quals un 52% han estat realitzades per representants d'una organització/administració i un 48% per particulars.

Si es disposen les dades agrupades per grups, la participació més elevada ha estat la realitzada per les persones que han valorat a títol principal amb un 48%, seguit per les organitzacions de desenvolupament rural amb un 16%.

Grups	Percentatge de valoracions
Sector Agroalimentari	9%
Sector Forestal	9%
Organitzacions ambientals	6%
Organitzacions de desenvolupament rural	16%
Empreses de consultoria	3%
Administració	8%
<i>Particulars</i>	48%

La mitjana de valoracions per aquesta prioritat ha estat de 8'8, amb un rang de valoracions que ha anat del 1 al 10. La necessitat més valorada ha tingut una puntuació de 9'4 i la menys amb un 8.

Les necessitats que han estat més valorades són les que es desprenen dels focus àrea a de diversificació, creació i desenvolupament de PIMES i c d'accessibilitat a les TIC, ús i qualitat, que han tingut una puntuació mitjana de 9'1 cadascun. Aquests van seguir del focus àrea b, de desenvolupament de les zones rurals, amb una puntuació mitjana de 8,6.

El següent quadre mostra la puntuació mitjana de cada necessitat, ordenades de major a menor:

Necessitat	Puntuació mitjana
Ajudar a la creació i desenvolupament de petites empreses que dinamitzin el teixit productiu, especialment les del sector agroalimentari, forestal i les relacionades amb el coneixement de la biodiversitat i el paisatge i amb la mitigació del canvi climàtic	9,6
Impulsar la inserció laboral dels joves en el medi rural i donar suport a iniciatives per a la creació de llocs de treball per a aquest col·lectiu estratègic	9,4
Fomentar la incorporació de joves al teixit associatiu existent i facilitar el retorn del talent jove originari de les zones rurals i un major coneixement de les oportunitats laborals en els territoris rurals	9,2
Millorar l'accés a les TIC i la seva qualitat	9,1
Fomentar l'acompanyament als joves emprenedors des de l'inici fins a la consolidació de l'activitat econòmica que desenvolupen	9,1
Valoritzar els atractius turístics rutes, fires, productes locals, itineraris per al coneixement dels valors naturals de l'àmbit rural, etc.	9,1

Necessitat	Puntuació mitjana
Reforçar els mercats locals de productes agroalimentaris i artesanals. Fomentar la venda directa de productes agraris	9,0
Potenciar la utilització de TIC en el subministrament de serveis a les poblacions dels municipis petits i a les poblacions disperses	9,0
Posar a disposició de les empreses instruments financers amb l'objectiu de facilitar l'accés al crèdit	9,0
Potenciar l'associacionisme per comercialitzar conjuntament en turisme, productes locals i serveis	8,8
Potenciar l'aprofitament de les estructures de suport del propi territori per part de les empreses amb l'objectiu de fomentar la seva competitivitat i presència en els mercats internacionals	8,7
Fomentar la valorització econòmica de les zones rurals mitjançant la conservació i millora del patrimoni cultural i natural	8,7
Promoure el treball en xarxa a través dels diferents agents socials i econòmics que intervenen en temes de joventut, formació, inserció laboral i promoció econòmica de les diferents comarques rurals	8,7
Facilitar l'accés a la informació , amb actuacions com l'organització i promoció de jornades demostratives o divulgant experiències d'altres emprenedors	8,6
Potenciar les iniciatives que permetin una millora en el medi ambient i en estat de conservació de les espècies i hàbitats i contribueixin a la mitigació del canvi climàtic	8,4
Adequar els establiments turístics a majors exigències ambientals, paisatgístiques i energètiques	8,3
Obrir els espais rurals a xarxes supracomarçals	8,0

Finalment per aquesta prioritat, 22 organitzacions/particulars han proposat la incorporació de noves necessitats, i un total de 7 han realitzat altres aportacions tant en el document de diagnosi com en la DAFO.